

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1064/2021
02.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужених „Железнице Србије“ АД Београд и АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура Железнице Србије“, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3045/20 од 13.11.2020. године, у седници одржаној 02.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3045/20 од 13.11.2020. године, **ОДБИЈАЈУ** жалбе тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 111/20 од 29.05.2020. године, у ставу четвртм, петом, осмом, деветом, дванаестом, тринаестом, четрнаестом, шеснаестом и седамнаестом изреке, а захтеви тужених за накнаду трошкова поступка по жалби се одбијају.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да солидарно тужиоцима накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 202.433,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 111/20 од 29.05.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности првостепеног суда. Ставом другим, трећим, шестим, седмим, десетим, једанаестим и петнаестим изреке, одбијени су као неосновани основни тужбени захтеви тужилаца, којим су тражили да се обавезу тужени да им накнаде трошкове исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за утужени период, у износима и са каматом, ближе наведеним овим ставовима изреке. Ставом четвртим, петим, осмим, деветим, дванаестим, тринаестим, четрнаестим и шеснаестим изреке, обавезани су тужени да тужиоцима, за период од 01.11.2014. године до 30.11.2017. године, накнаде трошкове за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у износима и са каматом, ближе опредељеним овим ставовима изреке. Ставом седамнаестим изреке, обавезани су тужени да солидарно тужиоцима накнаде трошкове парничног поступка и то сваком тужиоцу понаособ опредељене износе наведене овим ставом изреке, као и да осим наведених појединачних трошкова тужиоцима солидарно накнаде заједничке трошкове парничног поступка у укупном износу од 216.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности ове пресуде, па до дана исплате. Ставом осамнаестим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужилаца (погрешно назначено тужиље) за исплату законске

затезне камате на досуђени износ трошкова парничног поступка од дана пресуђења до дана извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3045/20 од 13.11.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу четвртном, петом, осмом, деветом, дванаестом, тринаестом, четрнаестом и шеснаестом изреке и одбијени су као неосновани тужбени захтеви тужилаца да се обавезу тужени да тужиоцима за период од 01.11.2014. године до 30.11.2017. године, солидарно исплате накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора за 2015, 2016. и 2017. годину, све са законском затезном каматом почев од датума доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу седамнаестом изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужилаца за накнаду трошкова парничног поступка пред првостепеним судом. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженима солидарно накнаде трошкове поступка по жалби у појединачно опредељеним износима ближе наведеним овим ставом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију су благовремено изјавили тужиоци због битне повреде одредаба парничног поступка учињених пред другостепеним судом и због потребе разматрања правних питања у интересу равноправности грађана и уједначавања судске праксе.

С обзиром да је ревизија тужилаца дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14), то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у спорном периоду до 31.08.2015. године, били запослени код тужене АД „Железнице Србије“, а након статусне промене код туженог АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура Железнице Србије“, Београд, где су наставили да обављају послове свог радног места. Тужиоцима уговорима о раду нису посебно утврђени износи за топли оброк и регрес, већ се у истима наводи да запослени има право на друга примања по основу радног односа у складу са колективним уговором АД „Железнице Србије“. У складу са одредбом члана 171. став 1. Колективног уговора послодавца („Службени гласник РС“ бр. 37/95, 7/00), тужиоцима на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора припадају утврђени износи. У платним листама тужилаца нису исказани обрачун и исплата накнаде за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, као ни структура вредности једног радног сата.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио евентуалне тужбене захтеве применом принципа терета доказивања обрачуна и исплате накнаде

која је предмет тужбеног захтева, а који је на туженој, који се није могао изјаснити о висини предметних накнада.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, у усвајајућем делу, тако што је одбио тужбене захтеве, налазећи да су ове накнаде тужиоцима исплаћене кроз вредност радног часа за обрачун зараде, а да пропуст послодавца да у обрачун зараде искаже податке по основу трошкова исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, не води закључку да тужиоцима исте нису исплаћене.

Овакво становиште другостепеног суда заснива се на погрешној примени материјалног права.

Наиме, терет доказивања чињеница које спречавају остваривање права или услед којих је право престало да постоји (да су тужиоцу исплаћене накнаде које су предмет парнице) је на туженој, сагласно члану 231. став 3. ЗПП. Како у конкретном случају тужена своје тврдње о извршеној исплати предметних накнада није доказала, иако се сви евентуални докази о томе налазе код послодавца, дужна је да сноси терет својих недоказаних тврдњи. Наиме, запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора. Ово право запосленог произлази из члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 са изменама и допунама), док се висина ових трошкова ближе регулише општим актима послодавца. У ситуацији када послодавац ово право запослених не искаже у платној листи запослених, како је прописано чланом 105. став 1. и чланом 121. став 1. Закона о раду, терет доказивања да је запосленима исплаћена накнада ових трошкова је на туженој. У супротном, тужена као послодавац мора сносити ризик таквог пропуста као што је основаност тужбеног захтева, како је правилно закључио првостепени суд.

Из наведених разлога, другостепена пресуда је преиначена, одбијене жалбе тужених и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу, сагласно члану 416. став 1. ЗПП.

Имајући у виду да тужени по жалбама нису успели, то су одбијени и њихови захтеви за накнаду трошкова поступка по жалби.

С обзиром на успех у поступку по ревизији, тужени су обавезани да тужиоцима накнаде трошкове у износу од 202.433,00 динара и то за састав ревизије износ од 36.000,00 динара, на име судске таксе на ревизију износ од 68.933,00 динара и на одлуку по ревизији износ од 97.500,00 динара, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП, Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12...99/20) и Таксене тарифе из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 95/18).

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић